

۱

تاریخ شفاهی پیشرفت انقلاب اسلامی
ایران پیشرفته

امواج اراده‌ها

کوشه‌ای از اراده و توان ایرانی به سمت
خودکفایی و پیشرفت

گردآوری و تدوین: میلاد حبیبی، پژمان عرب

نگارش: راضیه عزیزی

فهرست

۷	پیشگفتار.....
۱۱	مقدمه.....
۱۵	صنایع نظامی.....
۱۵	صنعت موشکی.....
۴۷	نیروی هوایی.....
۸۳	نیروی دریایی.....
۹۹	جنگ الکترونیک.....
۱۱۱	صنعت هسته‌ای.....
۱۴۹	علوم پزشکی.....
۱۴۹	پژوهشگاه رویان.....
۱۶۳	پیشرفت‌های پزشکی.....
۱۷۳	دیپلماسی و مدیریت.....
۱۷۳	دیپلماسی پیشرفت.....
۱۹۳	مدیریت پیشرفت.....
۲۱۱	فناوری و صنعت.....
۲۱۱	مهندسی رزمی.....
۲۲۷	فناوری نانو.....
۲۳۷	دانش بنیان.....
۲۵۷	فناوری فضایی.....
۲۷۱	منابع.....

پیشگفتار

موضوعات تاریخ‌نگاری انقلاب اسلامی عمدتاً به فعالیت‌های سیاسی سال‌های ۴۲ تا ۵۷، چالش‌های سیاسی سال‌های ۵۷ تا ۶۰ و ثبت و تحلیل دفاع مقدّس، محدود شده است. عمده تولید محتوا در همین مقولات محدود نیز، به‌غیر از دفاع مقدّس، به روایت نخبگان و چهره‌ها محدود شده است. به‌این ترتیب، روایت مردمی‌ترین انقلاب جهان، از دو سو با مردم فاصله گرفته است. هم ابعاد و ماهیت فرهنگی و لایه‌های اجتماعی نهضت، به‌مثابه موضوع پژوهش، دستخوش غفلت قرار گرفته و هم توده‌ها، به‌مثابه منبع و مشاهده‌گر، سهم شایسته خود را در روایت انقلاب که واقعیتی عینی و فراگیر بوده است، پیدا نکرده‌اند. از این جمله است ده‌ها هزار هسته مقاومت اجتماعی و فرهنگی که در سال‌های قبل و بعد از انقلاب، مشغول طراحی و عملیات در میدان بوده‌اند و اساساً جایی در تاریخ‌نگاری انقلاب اسلامی نیافته و خواسته یا ناخواسته سانسور شده‌اند. از ده‌ها هزار کتابخانه، مسجد، مدرسه، هیئت، روضه خانگی، گروه‌های سرود و تئاتر و... گرفته تا صدها هزار نفر از فعالان جهاد سازندگی، نهضت سوادآموزی، امور تربیتی، ائمه جماعات مساجد و...